

**רבי שמעון אלתר והאחים רבי לייבל ורבי נח
היינה בעת בואם עם הרבי לירושלים**

הבאתי עבורו כוס תה למעונו. הבית ישראל
שהה באר"י עד תקופת חנוכה והתאכסן
ברחוב אלפנדרי 33 בבית ר' מנדל ליפסקי
שהיה חבר ועד ישיבת שפת אמת³⁸⁴.

והנגלות לנו ולבנינו

בשבת הראשונה לבוא הרבי לירושלים,
בשעת אחר הצהרים ישבתי ולמדתי
בביהמ"ד של ישיבת 'שפת אמת'. בית
המדרש היה ריק אותה שעה מיושביו
שפנו למנוחת השבת, ומלבדי שהה באותה
עת בביהמ"ד גם בן חבורתי ר' משה דוד
וולקוביץ ועוד בחור ירושלמי מבני הישיבה.
והנה נראית דמות קדשו של הרבי בפתח
ביהמ"ד כאשר בידו אווז הוא את יד בנו
הפני מנחם שהיה אז ילד כבן תשע. קמתי

ממקומי במהירות וחשתי ברטט אל הרבי לשאלו כדרך שהורגלתי בגור: דער רבי וויל
עפעס? [=הרבי רוצה דבר מה?], והרבי אומר לי בקול רך ספק שואל ספק מבקש: מ'גייט
דאווענען מנחה?! [=הולכים להתפלל מנחה?!].

השעה היתה שלוש וחצי, והיו עוד שעות ספורות עד זמן מנחה שנערכה תדיר בשש.
היה מקום לטעות בכוונתו ולהשיב מיד שזמן מנחה בשעה שש. אולם כבר הכרתי מימים
עברו את הנהגת קדשו של הרבי, וידעתי שרצונו בבירור להתפלל מנחה כעת ללא שהיות,
אלא שכמנהגו אינו מורה בצורה ישירה אלא כבקשה ובדרך שאלה, ואילו הייתי שוגג
בלשוני ועונה לו שמתפללים בשש היה סב על עקבותיו ללא אומר. על כן השבתי מיד
בחיוב, וירדתי להביא עוד ששה בחורים, כך שיחד עם הרבי יהיה מנין מצומצם. באותם
דקות בו המתין הרבי לבואם של בני המנין, פסע הרבי הלך ושוב עם בנו הפני מנחם זי"ע
בהיכל ביהמ"ד, כאשר לא זזה ידו מתוך ידו ופניו להבים.

בטרם התפילה נפנה אלי הרבי והורה שלא אתן לו עליה, כיון שכבר עלה לתורה בשחרית
(=מיר גיב נישט קיין עליה, איך האב דאך גיהאט ביי טאג). את קריאת התורה בפרשת
נצבים קרא ר' משה דוד וולקוביץ. הבטתי כל אותה העת בהשתוקקות בפני הרבי, והנה

³⁸⁴. באותו בנין התגורר כידוע לימים הלב שמחה אך הכניסה לבית ר' מנדל ליפסקי היתה מצד אחר.

בהגיע הבעל קורא לפסוק "הנסתרות לה' אלקינו", הגביה הרבי ידיו כלפי מעלה וקרא בקול יחד עם הבעל קורא את תיבות הפסוק "הנסתרות לה' אלקינו". באמירת "והנגלות לנו" - הטה מעט ראשו כלפי

עצמו, ובאמירת "ולבנינו" - רכן באהבה מעל ראשו של בנו הקטן.

אותה שבת היתה בחינת איתגליא כבימי שהותו באוטווצק. כפי שכבר הוזכר, כאשר שהה הרבי באוטווצק היתה עבודת קדשו בעת התפילה יותר באיתגליא מאשר בגור, בהתלהבות אש ותנועות שניכרו לעין החסידים.

אבי ר' יעקב יואל שהה בשבת זו בת"א, בה התגורר עד לשנת ת"ש. כאשר פגשתיו לאחר השבת וסיפרתי לו את המעשה שהתרחש באותה שבת בירושלים, התפעל אבי ביותר, וביקש לשמוע בפרוטרוט את כל פרטי המעשה. את הדברים נצר בליבו, ולאחר שנים רבות בערוב ימיו, סיפרם ל'פני מנחם' זי"ע.

בשלהי שנת תנש"א, הגיע הפני מנחם זי"ע להשתתף בשמחת שבע ברכות שנערכה לנכדי ר' אריה קונופניצקי בבית גיסו ר' יצחק מאיר טאומן. היה זה בשבוע שקוראים בו פרשת נצבים, ובמהלך הסעודה העלה הפני מנחם זי"ע זכרונות קודש רבים מגור, ובין הדברים פנה אלי והזכיר בקצרה מעשה פלא זה אשר שמעו לראשונה מאבי ר' יעקב יואל³⁸⁵. כאשר שמעתי את דבריו, חזרתי לפניו ביראת הכבוד בפרטות ובאריכות על כל אשר אירע באותה שבת פרשת כי-תבוא בתפילת המנחה, כיצד יצא הרבי ממעונו, ועמו בנו בן התשע, ובכל אותה עת ישב הפני מנחם בפנים מאירות והאזין לדברים בקשב ובענין רב, כאשר חיוך מופלא צפון על פניו³⁸⁶.

לאחר שסיימתי את הדברים, הפטיר הפני מנחם זי"ע ואמר: טאטע זכרונו לברכה איז

385. וסיים הפני מנחם באמרו: שפעטער האב איך זיך אליינט דערמאנט [=לאחר מכן נזכרתי בכך בעצמי].

386. משתתפי אותה סעודה זוכרים שכאשר פתח הסבא לספר את פרטי המעשה, התייצב בחרדת קודש וסיפר את הדברים באימה ויראה.

גיווען א גוטער, ער האט מיר איבער געגעבן מיטן גאנצן הארץ [=אבא זכרוננו לברכה היה טוב עין, הוא מסר לי זאת מכל ליבו].

"האט מיר איבער געגעבן מיטן גאנצן הארץ"
הפני-מנחם זי"ע

בעת תחילת הנהגת העדה בשנת תשנ"ב הזכיר הפני מנחם את הדברים בשיחת קדשו בקודש פנימה, וכה אמר: פעם כשהתפללו מנחה של שבת קודש עמדתי ליד אבי ה'אמרי אמת' ז"ל בקריאת התורה וקראו בספר תורה הנסתרות לה' אלקינו והנגלות לנו ולבנינו, הניח אאז"ל את ידיו על ראשי ואמר: "והנגלות לנו ולבנינו"³⁸⁷.

בהתבונני במשך השנים בפרטי המעשה עשה בעיני רושם שרצונו של הרבי היה לעשות הדבר בהצנע ולא ברבים, ועל כן הקדים להתפלל במנין מצומצם.

במועדי תשרי